

LELTÁROZÁS AZ ÉPÍTŐIPARI MŰSZAKI KÖNYVTÁRAKBAN

A dokumentumok megőrzésének biztosítása az állománybavétel, a leltári nyilvántartás rendszerének egységes kidolgozása és kötelező előírása valamennyi műszaki könyvtár részére. Ennek a kérdésnek a jelentőségét nem csak a társadalmi tulajdon védelmét előíró rendeletekből a könyvtárosra háruló erkölcsi és anyagi felelősség határozza meg, hanem a helyenként még ma is fellelhető helytelen gyakorlat: a dokumentumok hiányos vagy éppen hiányzó nyilvántartása, ami több esetben a szakkönyvek, folyóiratok megcsonkítását, elkallódását eredményezi. Ennek a problémakörnek a megoldása az építőipari szakkönyvtárakat illetően két irányban is feladatokat támasztott irodánk könyvtárhálózati és módszertani csoportjával szemben. Egyrészt a közművelődési hálózatban használatos szabványos címleltárkönyv kötelező bevezetésének előírását és ennek ellenőrzését kellett megoldanunk, másrészt külön rögzíteniünk kellett, hogy milyen dokumentumokat kell szabványosan állományba venni, illetve törölni. Az egységes szabályozást különösen az tette szükségessé, hogy szakkönyvtáraink állományának jelentékenyebb része brosurák, néhány oldalas műszaki előírások, költségvetési normatívák, amelyek több helyen is indokolatlanul felduzzasztották az állományt, hamis képet adtak a kötetszámról, míg másutt semmiféle nyilvántartásban nem szerepeltek. Ezért valamennyi szakkönyvtárunk állományának összetétele és leltározási gyakorlatának elemzése után ezt a kérdést egységesen szabályoztuk. /Építőipari Könyvtárosok Tájékoztatója, 1959. 4.sz. 9-es közlemény./

Eszerint a dokumentumok állománybavétele, ill. leltározása a következő:

Kiadvány megnevezése	Leltárbavétel ideje	Leltárbavétel módja
1. Szakkönyv, szótár, lexikon, bibliográfiák, cím- névtárak, különlenyomatok	Beérkezéskor	Példányonként önálló leltári szám alatt.
2. Szakfolyóiratok	Év végén, ha az évfolyam teljessé válik	Év közben az egyes számokat kartonokon kell nyilvántartani. Év végén az egész évfolyam egy leltári szám alatt kerül a leltárkönyvbe.

3. Szabványok, szabalmi leírások, fordítások	Év végén	Év közben dosszióban vagy mappában gyűjtendő. Év végén az egész egy tételként az összérték feltüntetésével leltározandó.
4. Műszaki segédletek Beérkezésakor
a/ mérnöki továbbképző intézet kiadványai, a szakmai továbbképzést szolgáló jegyzetek, brosurák, ha terjedelmük a 32 oldalát meghaladja, vagy értékük 10,-Ft-on felül van
b/ ugyanezek 32 oldal, ill. 10,-Ft-nál kisebb érték alatt | Leltárkönyvbe nem kerülnek | Példányonként önálló leltári szám alatt.

Megszámozandók és átvételi elismervény ellenében a munkahelyekre állandó használatra adhatók ki. Az elismervényeket ^x a könyvtáros őrizze meg. |
| 5. Nem nyomdai úton előállított egyéb dokumentumok /mikrofilm, fotokópia/ | Beérkezésakor | Egységenként önálló leltári szám alatt. |

A fentiek kötelező előírását megnehezítette, hogy ezideig nem sikerült a 103/1958.MM sz. rendelethez a többi ipari tárcahoz hasonlóan EM végrehajtási utasítást kiadni. Ezért kerülő úton próbáltuk megoldani a műszaki dokumentumok kötelező leltári nyilvántartásbavételének előírását. Fáradozásaink végül is sikerrel jártak. Az Építésügyi Minisztérium 94/1959. sz., most megjelent utasításával elrendelt leltárszabályzat végre előírja a leltári állománybavétel általunk már korábban kidolgozott rendszerét. A rendelet kimondja, hogy a "könyv- és folyóirat-állományról szabványos leltárkönyvet /címleltárkönyv/ kell vezetni és minden újonnan beszerzett könyvet a beszerzés alkalmával azonnal leltárba /állományba/ kell venni.

^x Nem egyszerűbb elismervények helyett a füzetes nyilvántartás? /Szerk./

Egyidejűleg a könyvbe a vállalati /könyvtári/ bélyegzőt is be kell ütni és a leltári sorszámot beírni". /621.§./ A rendelet az állomány leltári ellenőrzéséről is intézkedik: "A könyvtárak könyvállományát az 5000 kötetnél kisebb könyvtárakban évenként egyszer, az ennél nagyobb könyvtárakban két évenként egyszer kell rovincsolni, azaz az állományt ellenőrizni". /671.§./ A továbbiakban a rendelet pontosan meghatározza a könyvtáros ezirányu tennivalóit.

Bagi János - Holzhacker Ferenc

+ " + " + " + " + " + " +

A "Futószalag"-ban olvastuk...

Egy kérdés, amelyre még mindig nincs válasz

493

Lesz-e műszaki könyvtár a Duna Cipőgyárban?

Nemrégiben olvastunk egy kis tudósítást, amely szerint az Országos Műszaki Könyvtár januárban rekordforgalmat ért el. A könyvtár olvasótermeit 12 150 olvasó kereszte fel. Az elmúlt évben az olvasók száma átlag 7700 volt havonta.

Az ismertelett néhány adat azt a tényt bizonyítja, hogy a dolgozók érdeklődése növekedett a műszaki könyvek iránt. S ez alól a Duna Cipőgyár dolgozói sem kivételek. Nálunk is vannak érdeklődők, csak éppen műszaki könyvtárunk nincsen még.

Hallottunk már szép szavakat a tanulásról, a szakmai tudás fejlesztésének fontosságáról, számtalan előadásban elmondták a dolgozóknak, hogy milyen fontos a szakirodalom tanulmányozása, s mennyire segíti munkájukat,

ha szorgalmasan forgatják a szakkönyveket.

Evek óta probléma a Duna Cipőgyárban a műszaki könyvtár létesítése. Már valamikor régen, 1955-ben (de lehet, hogy előbb is) elhangzott a javaslat: létre kell hozni főmunkánk műszaki könyvtárát. A konkrét, gyakorlati intézkedések azonban elmaradtak, illetve annyi történt (s ez is eredmény), hogy azóta néhány kötet műszaki könyvet vásárolt a vállalat. Sajnos, pontos kimutatás nincs arról, hogy könyvtárunkban hány jobb sorsra és olvasásra méltó műszaki könyv hever a polcokon. Van belőlük néhány.

1959. november 10-én írtunk a műszaki könyvtár problémájáról. A cikk írója, Vida elvtárs, javasolta, hogy a könyvtár az oktatási felelőssel karöltve hozzon létre egy szervet, amely kimozdítaná

a holtpontról a műszaki könyvtár ügyét. Sajnos, ez a jó javaslat semmiféle visszhangra nem talált. Azóta senki, még csak egy szóval sem tett említést arról, hogy mit is lehetne tenni.

Nem tudjuk mivel magyarázni ezt a hallgatást és télenéséget. Mi lehet az oka? Hanyagság? Közömbösség? Felületesség? Nehéz elfogadható okot, magyarázatot adni e kérdésekre. Hiszen még csak azt sem lehet mondani, hogy nincs meg az anyagi fedezet, mert a könyvek rendelkezésre állnak és a vállalatnak már nem kell megerőltető anyagi áldozatokat hoznia.

Ma, amikor szüntelenül hangsúlyozzuk, hogy fejleszteni kell szakmai műveltségünket, bővíteni kell ismereteinket, nem engedhető meg az a luxus, hogy az értékes könyvek olvasatlanul porosodjanak.

Szeretnénk, ha az illetékesek megnyugtató választ adnának arra a kérdésre, hogy mikor születik meg végre a Duna Cipőgyár műszaki könyvtára.